

Longfonds: strengere maatregelen moeten gezondheidsrisico's beperken

Kies voor je longen, stook niet op hout

Nederland heeft 1 miljoen longpatiënten. Houtrook leidt in veel gevallen tot verergering van hun gezondheidsklachten. De rook van houtkachels, open haarden, barbecues en vuurkorven is echter voor niemand gezond. Lokaal kunnen de concentraties en daarmee de blootstelling van mensen hoog oplopen. Het Longfonds adviseert mensen om niet op hout te stoken en pleit voor strengere maatregelen om gezondheidsrisico's te beperken.

Luchtvervuiling is slecht voor de gezondheid van mensen. Een van de veroorzakers van luchtvervuiling zijn de stoffen die vrijkomen bij het stoken van hout in de open haard, houtkachel, vuurkorf of barbecue. Op lokaal niveau draagt houtrook bij aan gezondheidsklachten door fijn stof (PM10 en met name PM2,5). Ook kankerverwekkende (PAK's)-en andere giftige stoffen (VOS en koolmonoxide) komen vrij bij de verbranding van hout.

Iedereen loopt een gezondheidsrisico

Nederland telde in 2011 0,94 miljoen kachels en open haardenⁱ en dit aantal neemt toe vanwege het duurzame en goedkope imago van houtstook. Het CBS heeft becijferd dat in Nederland 10 procent van de bevolking hinder ondervindt door houtrookⁱⁱ. Volgens het RIVMⁱⁱⁱ mogen we aannemen dat de gezondheidseffecten van fijnstof uit houtrook vergelijkbaar zijn met de gezondheidseffecten van fijnstof uitgestoten door verkeer. Bekend is dat fijnstof uitgestoten door verkeer het meest schadelijk is voor de gezondheid.

Longpatiënten zijn gevoeliger voor houtrook dan gezonde mensen. Ook gezonde kinderen en ouderen en mensen met een hart- en vaatziekte krijgen eerder gezondheidsklachten door houtrook. Deze 'gevoelige groepen' kunnen dan benauwd worden, moeten veel hoesten of krijgen een verslechterde longfunctie. Bij hoge blootstellingen kunnen de klachten lang aanhouden, ook als de blootstelling al is beëindigd. Dit belemmert mensen in hun dagelijkse leven. De gevolgen zijn voor deze mensen snel merkbaar, maar blijven niet tot hen beperkt. Iedereen loopt een gezondheidsrisico, niet in het minst stoker zelf.

Niemand meer zieke longen door houtrook

Longpatiënten die in de buurt wonen van een vervuiliingsbron zoals een houtkachel, kunnen zich niet adequaat beschermen tegen houtrook. Het is onmogelijk om de eigen woning zodanig af te sluiten dat de rook niet meer binnendringt. Bovendien is het juist nodig om continu te ventileren om de luchtkwaliteit binnenshuis gezond te houden.

Het Longfonds wil dat niemand meer zieke longen krijgt door het inademen van lucht. Het Longfonds wil de gezondheidsrisico's van houtrook maximaal beperken, met name bij gevoelige groepen zoals longpatiënten, kinderen en ouderen.

Vanwege de risico's voor de gezondheid van mensen en met name gevoelige groepen raadt het Longfonds het stoken op hout sterk af. Kies voor je eigen gezondheid en die van je buurtgenoten voor (sfeer)verwarming zonder uitstoot van schadelijke stoffen.

Overlast aanpakken

Als u ziek wordt van houtrook van buurtgenoten kunt u gebruik maken van het stappenplan voor de gehinderde die te vinden is in de toolkit 'Houtstook door particulieren, hoe voorkom je overlast', <http://www.vvm.info/main.php?id=897>. Een van de eerste stappen is het gesprek aan gaan met uw burens. U kunt daarbij dit standpunt van het Longfonds meenemen.

Als mensen er desondanks toch voor kiezen om te stoken op hout, dan adviseren wij om de houtkachel en dergelijke alleen incidenteel te gebruiken, en dus niet als hoofdverwarming, en daarbij de tien tips voor goed stoken op te volgen. Deze tips zijn ook te vinden in de genoemde toolkit, u kunt uw burens hier ook op wijzen.

U kunt ook contact opnemen met Stichting Houtrookvrij, zij registeren ook klachten van gehinderden en kunnen u adviseren. U kunt daarnaast ook contact opnemen met de plaatselijke GGD.

Als u overweegt te verhuizen, raden wij u aan om de nieuwe woonomgeving vooraf goed te verkennen. Ecowijken bijvoorbeeld staan bekend om het hoge aantal houtkachels.

Daarnaast is het hoog nodig dat er strengere wetgeving én adequate handhaving komt voor kachels, brandstof en rookgasafvoer. Bovendien moet bij windstil weer en mist een stookverbod gelden. Hier pleit het Longfonds voor bij de overheid samen andere partijen zoals Stichting Houtrookvrij.

www.longfonds.nl/buitenlucht

ⁱ TNO-rapport 'Emissiemodel Houtkachels' van 16 februari 2011

ⁱⁱ <http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/themas/natuur-milieu/publicaties/artikelen/archief/2009/2009-2714-wm.htm>

ⁱⁱⁱ Gezondheidseffecten van houtrook, een literatuurstudie, RIVM, 2011